

Izhaja vsako sredo in petek.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 79

V Gorici, v sredo 9. novembra 1927

Leto X.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. — List izdaja konsorcij »Gor. Straža«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Ri. va Piazzutta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5. (prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

Deset let sovjetskega dela.

Dne 7. novembra 1917 je mala, a odločno in izvršno organizirana stranka boljševikov z oboroženo silo zasedla Moskvo in užgala plamen socialne revolucije, ki je naglo zajel vse ogromne ruske pokrajine. Od tega dne drži boljševizem brez nehanja Rusijo. Deset let že vlada. Prav je, da se ustavimo ob tem velikanskem zgodovinskem pojavu in v glavnem pregledamo, kaj je boljševizem ustvaril.

Prva in poglobljena resnica je ta: Boljševizem je čisto ruski pojav. V vseh zapadno-evropskih državah so se boljševiški državni udari ponesrečili. Boljševizem na Bavarskem je brž shiral, vlada mažarskega Bela Kuna je kmalu padla, v drugih državah pa sploh komunistične stranke niso nikoli mogle pridobiti toliko pristašev in moči, da bi mogle iztrgati vladajočim skupinam državno krmilo iz rok. In to je naravno. Boljševizem se je mogel razviti le na tlačanski ruski zemlji. Oprl se je na ruskega mušika, ki je koprnel po zemlji in miru. Boljševizem je brž zmagal in zahteval mušika: Sovjeti so sklenili z Nemčijo mir v Brest-Litovsku in milijoni ruskih mušikov so se mogli iz strelskih jarkov vrniti v domače hiše. V boljševiški dobi so se mušiki-tlačani mogli polastiti gosposke zemlje. Saj je bilo nad dve tretjini plodovite zemlje v rokah carske rodbine in veleposestnikov. Na razvalinah carske države, na tlačanski zemlji je torej zamogel boljševizem razviti svojo zastavo — drugje pa nikjer.

Drugo glavno dognanje pa je: Ko se je boljševizem lotil izvajati komunistični gospodarski program — ni uspel. Komunisti so hoteli zemljo poddržaviti — kmetje pa drže zemljo v zasebni lasti in je ne dajo iz rok. Komunisti so hoteli tovarne socializirati — pa se je v vsej industriji razvil pravi državni kapitalizem. Komunisti so obljubili prinesiti ljudstvu svobodo — pa so

otvorili dobo pravega duševnega suženjstva, potopili Rusijo v morje krvi, da je preko 2 milijona ljudi poginilo pod njih mečem. Ob deseti obletnici boljševizma moremo mirno trditi: Boljševizem ni mogel udeležiti komunističnih načel. To očita voditeljem boljševiške Rusije tudi komunistična opozicija s Trockijem na čelu.

Ne bili bi pa pravični, ko bi za molčali, kako je boljševizem rešil vprašanje narodnih manjšin. V Zvezi sovjetskih socialističnih republik biva 52 narodnih skupin. Vsaka teh skupin, Čerkezi in Tatari, Georgijci v Zakavkazju in sibirski Čeremizi — vsi imajo popolno kulturno avtonomijo; njih jezik je doma v šoli, v uradih, pred sodišči, njih narodna kultura se svobodno razvija. Boljševizem je rešil manjšinsko vprašanje v duhu pravičnosti in enakopravnosti.

Ko nam leti pogled čez preteklo desetletje ruskega življenja, brž opazimo v ruskem ljudstvu žalostno borbo: to je borba boljševizma proti veri, proti vsakemu duhovnemu napredku. Boljševizem vrši strašen in velikanski zločin na ruski narodni duši. Prepoveduje vsako javno versko vzgojo mladine, preganja cerkev in duhovnike, širi nauke najbolj skrajnega in neumnega materializma. In to je najhujši zločin boljševizma. Zakaj vlade minejo, sistemi vstajajo in padajo, vse se preminja — duša naroda pa, ki ga zastrupljajo z nevero, težko spet ozdravi.

Te dni slavi sovjetska Rusija prvi državni jubilej. Skozi šum uradnih slavi, pri katerih se pod terorjem in radi strahu zbirajo stotisoči, skozi bombastične fraze govornikov in rožljanje orožja se čuje, kako težko diha milijonsko ljudstvo pod diktaturo, kako hrepeni po svobodi vesti, po svobodi, ki je najlepši dar božji, svetlo znamenje, ki blesti na čelu človeku in ga loči od živali.

Kaj se godi po svetu?

Evropska javnost se zadnje čase posebno živahno zanima za dogodek, ki sicer ni prišel nepričakovano, ki pa bo kljub temu marsikomu zmešal račune. Mislimo na francosko-jugoslovansko prijateljsko in — menda tudi — vojaško pogodbo. Človek bi sodil, da taka pogodba v času, ko jih vsaka država sklepa na kupe, ne pomeni mnogo ali celo nič. Zakaj pa se torej razburjajo časnikarji in diplomatje? Gotovo je ta pogodba važnejša kot so običajne prijateljske pogodbe med državami, čijih koristi se v nobeni točki ne križajo. Oglejmo si nekoliko pomen tega znamenitega dogodka.

Staro prijateljstvo.

Francijo in Jugoslavijo družijo vez starega prijateljstva, ki izvira še iz predvojne časa. Francija se je vedno zelo potegovala za malo Srbijo, Srbija pa je po svojih močeh podpirala francosko politiko na Balkanu. Posebno potem, ko se je Srbija sprla z Avstrijo, se je morala nasloniti na močno, Avstriji nasprotno državo. Politično pokroviteljstvo ji je nudila Rusija s svojo

vojaško močjo, po kulturo pa je šla na zapad v Francijo. Velika večina sedanjega srbskega izobraženstva se je šolala na visokih šolah v Franciji in prinesla domov na Balkan veliko mero prijateljstva do francoskega naroda in francoske kulture. Tudi v svetovni vojni in pri sklepanju mirovnih pogodb je Francija krepko pomagala jugoslovanski diplomaciji. Po vojni se je navdušenje za francosko kulturo preneslo iz Srbije tudi med Hrvat in Slovence. Francoska vlada je to gibanje pridno podpirala. Ustanavljala je po Sloveniji in na Hrvaškem francoske inštitute, knjižnice, društva, dajala jugoslovanskim akademikom štipendije za nadaljevanje študij na francoskih visokih šolah, pošiljala francoske učenjake, da so predavali na jugoslovanskih univerzah o Franciji in Francozih, vabila jugoslov. profesorje v Pariz itd. Prizadevanja francoske vlade so našla močan odmev posebno v Sloveniji. Slovensko razumništvo, ki je bilo dotlej, kar zadeva duševno hrano, navezano na nemško kulturo, se je deloma usmerilo na za-

pad. Sploh je takih pojavov medsebojnega spoznavanja in prijateljstva precej in človeku se le čudno zdi, da niso omenjene pogodbe sklenili in podpisali že davno prej.

Zakaj so odlašali?

Pogajanja za sklenitev take pogodbe so se vršila med Francijo in Jugoslavijo od sklepa miru dalje. Lansko leto so se zaključila. Da pa niso pogodbe podpisali že takrat, je zakrivilo več dejstev.

Prvič je treba pomisliti na vprašanje srbskih vojnih dolgov v Franciji, ki znašajo menda blizu sedem milijard dinarjev. V tej točki niso mogli priti do soglasja. Francozi so zahtevali, naj Jugoslavija plača v zlati veljavi, jugoslovanski državni proračun pa bi kaj takega težko prenesel brez hujših posledic. Francoske državne blagajne seveda tudi niso tako polne, da bi tisto malenkostno razliko med zlatimi in papirnatimi franki lahko brezskrbno zanemarjale. Vprašanje je torej predvsem denarno. Sedaj so se menda pobotali, menda, pravimo, kajti v javnost ni prišlo nič.

Drugi razlog za odlašanje pa je bojazen, da ne bi Italija rekla, da je pogodba naperjena proti njej. Francija in Jugoslavija mejita obe na Italijo, prva na zapadu, druga na vzhodu. Sklep, ki ga je italijansko časopisje že lansko leto izvajalo iz francosko-jugoslovanskih pogajanj, je radi svoje, na zemljepisni legi temelječe verjetnosti tako zapeljiv in tako blizu, da mu človek ne sme odreči neke logike. Da bi pa obe državi dokazali, da nimata protitalijanskih namenov, zato sta s sklenitvijo pogodbe toliko časa čakali. Še sedaj se slišijo glasovi, da bodo tudi letos odložili podpis.

Sedanja pogodba bo torej uzakonila prijateljstvo med Francijo in Jugoslavijo. Pa najbrž ne samo to. Ako bi šlo samo za prijateljstvo, bi namreč pogodba ne bila neobhodno potrebna. Gre najbrž za posledice, ki izvirajo iz vsakega prijateljstva, namreč za medsebojno pomoč v nevarnostih in nevarnostih. Vsebinska pogodba danes še ni objavljena, vendar poznavalci razmer trdijo, da išče Francija opore za svoje bodoče stališče v evropski politiki.

Tvorba novih državnih skupin.

Pred svetovno vojno smo v Evropi imeli dve veliki skupini držav. Na eni strani je bila tako imenovana trozveza (Nemčija, Avstrija, Italija), na drugi strani pa trojni sporazum (Anglija, Francija, Rusija). Ti dve skupini sta tekmovali med sabo in držali politično ravnotežje v Evropi. Vojna je ves ta položaj razbila. Italija je stopila na stran Francije in Anglije, Rusija se je osamosvojila. Nemčija je bila premagana, Avstrija zdrobljena. Po vojni so se velike zmagovalne države najprvo strnile v delu za popravilo velikanske škode. Ko je bilo to delo v glavnem izvršeno, so začele gledati vsaka po svojih posebnih koristih. Pri tem so se stara prijateljstva polagoma krhala, za kulisami pa so se začele pojavljati črte novega položaja, ki je najbojše označen s pretrganjem diplomatskih stikov med Anglijo in Rusijo. Glavno vprašanje, ki loči danes evropske države v dva tabora

je nasprotje med sovjetsko Rusijo in Anglijo. Poleg tega so pa še druga vprašanja manjšega pomena, ker so omejena na manjši prostor. Tako n. pr. boj za nadvlado v Sredozemskem morju, vpliv na Balkanu itd. Sedaj si stojita nasproti sovjetska Rusija kot nastajajoča velesila in Anglija s svojimi zavezniki Italijo, Španijo. Francija se do sedaj še ni odločila, ker hoče biti svobodna zlasti v svojem nastopanju v Sredozemskem morju in na Balkanu. Francija vodi samostojno politiko in kot dokaz te samostojnosti je pogodba z Jugoslavijo.

Sedanji dogodki so le začetek novega razvoja. Položaj pa je danes še tak, da človek ne more sklepati, kako bo v bližnji bodočnosti. Eno pa je gotovo, namreč, da bo misel svetovnega miru preprečila vsako novo vojno.

Okno v svet.

Slovenski oblastni skupščini.

V soboto 5. novembra se je pričelo jesensko zasedanje obeh slovenskih oblastnih skupščin. Verjetno je, da bosta slovenski oblastni skupščini v kratkem priredili skupno zborovanje.

Radičeva obtožba Vukičevića

je bila v seji narodne skupščine v petek popoldne odbita. Seja je bila precej viharina.

Poljski državni zbor.

Pilsudski je odgodil zasedanje državnega zbora do 28. novembra: to je do dne, ko potečejo poslanski mandati. Kdaj bodo volitve, še ne vedo. Mogoče jih dolgo ne bo. Tudi zasedanje senata, ki bi se bilo moralo pričeti v četrtek, je bilo odgodeno in sicer do 28. decembra.

Razkol med francoskimi radikalc.

V zadnjem političnem pregledu smo poročali o kongresu francoskih radikalnih socialistov. Franklin Bouillon, ki je, kot znano, ostal v manjšini, je sedaj izstopil iz radikalne socialistične stranke in ustanovil novo stranko, ki bo podpirala sedanjo vladno smer.

Protiangleška zarota v Indiji.

Angleška vlada je baje opazila v Indiji zanesljive znake, ki pričajo o zaroti proti angleškemu gospodovanju v Indiji. V zaroto so zapleteni posebno študentje.

Pangalos pred sodiščem.

Bivši grški diktator Pangalos pride v kratkem pred sodišče. Obtožnica pravi, da je protustavno razpustil četrti državni zbor, da je pri volitvah izvrševal nasilja, da se je v nasprotju z ustavo oklical za diktatorja in da je dal zapreti več politikov in ustaviti nekaj časopisov. O pogodbi z Jugoslavijo obtožnica ne govori.

Napredek angleške delavske stranke.

Pri zadnjih občinskih volitvah je angleška delavska stranka znatno napredovala. Izgubili so pa konservativci in liberalci.

Rusko-turška pomorska družba.

Med Turčijo in sovjetsko Rusijo se vrše pogajanja za ustanovitev skupne paroplovne družbe, ki bo skrbela za potniški in blagovni promet v Črnem morju. Skrbela bo tudi za zvezo med črnomoškimi in grškimi ter egiptovskimi pristanišči.

Zaprti komunistični poslanci izpuščeni.

Francoski državni zbor se je v četrtek 3. novembra sestal. Komunisti so takoj predlagali, naj se poslanci, ki so bili med parlamentarnimi počitnicami radi raznih prestopkov zaprti, izpuste na svebodo. Predlog je bil sprejet s precejšno večino. Par minut za tem so bili štirje komunistični poslanci, zaprti radi veleizdaje, prosti.

Angleško - ameriški spor.

Abesinska vlada je dala neki ameriški skupini podjetnikov koncesijo za zgraditev velikega nasipa v jezeru Tsana. Angleška vlada ni s tem prav nič zadovoljna. Boji se ameriškega vpliva ob modrem Nilu. Zato pravi, da po pogodbi iz l. 1902. abesinska vlada sploh ne more nikomur dati take koncesije brez odobrenja Anglije.

Caillaux za revizijo odškodninskega načrta.

Bivši francoski finančni minister Caillaux je izjavil, da je treba prenameniti sedanji načrt, po katerem plačuje Nemčija vojno odškodnino. Ta načrt se imenuje po podpredsedniku Združenih držav Dawesu, ki ga je izdelal. Dosedaj, pravi Caillaux, je bil Dawesov načrt

dober, ker ni šlo za velike svote. Drugo leto pa se pričnejo veliki obroki. Ker plačuje Nemčija vojno odškodnino s premogom in industrijskimi izdelki, zato bo vsled velikega uvoza iz Nemčije ogrožena domača industrija. Že sedaj se francoski industrijalci pritožujejo, da jim Nemci jemljejo zaslužek v domači deželi. Kaj bo pa v prihodnje? Najboljša pot, nadaljuje Caillaux, je splošno črtanje vojnih dolgov. — Vprašanje je seveda, ali bodo vsi s tem zadovoljni.

Rusi in razorožitev.

Sovjetski komisar za zunanje zadeve Čičerin je brzojavil glavnemu tajniku Zveze narodov brzojavko, da je sovjetska vlada pripravljena se udeležiti razorožitvene konference. Glavni tajnik Zveze narodov je Rusijo vabil že 12. decembra 1926. toda, ker je bila Rusija radi umora sovjetskega diplomata v Ženevi v sporu s švicarsko vlado, se konference takrat ni mogla udeležiti, ker je bila konferenca sklicana v Švico. Letos v aprilu pa se je rusko-švicarski spor poravnal, zato je edina ovira odpadla. Glavni tajnik Zveze narodov je rekel, da je ruske udeležbe zelo vesel, in javil, da se bo letošnja konferenca za razorožitev pričela 30. novembra.

Abramov »Zlatorog« v Ljubljani.

Svetolucijski župnik Josip Abramov je napisal romantično igrano »Zlatorog«, ki jo je ljubljanski ljudski oder že dvakrat z velikim uspehom priredil. Ta narodna igra je, kot poroča »Slovenec«, polna posebnosti in običajev naših pastirjev in planincev, krasnih slik s Triglava, polna šegavosti in domačih prizorov med pastirji na planini. Spisana je v planinskem duhu in prepletena s krasnimi narodnimi pesmicami in plesi.

Cankar preveden v esperanto.

Berlinska založba R. Mosse bo izdala Cankarjevega »Hlapca Jerneja« v esperantskem prevodu. Esperanto je, kot znano, umeten jezik, ki je sestavljen iz vseh velikih svetovnih jezikov. Govorijo ga po vsem svetu. »Hlapec Jernej« se bo po esperantsko reklo »La servisto Jernej«. Prevod je oskrbel mariborski profesor Rudolf Rakuža.

Pred združitvijo »Heimwehr« in bojnikov.

Na Dunaju se vrše pogajanja za združitve dveh močnih organizacij z vojaškim ustrojem, in sicer »Heimwehr« (domobranstvo) in bivših bojnikov. Združeni organizaciji bosta velika ovira socialističnim uspehom.

Amnestija za udeležence julijskih izgrediv.

Dunajski državni zbor je po dveh dnevni razpravi zavrnil predlog socialnih demokratov, da se podeli osebe, ki so bile obsojene zaradi dogodkov 15. in 16. julija t. l.

Koncert kazencev.

V mariborski moški kaznilnici so uvedli zelo človekoljubno novost: Koncerte kazencev. Prireja jih mariborsko podporno društvo za odpuščene kazence. Kazenci imajo svoj zbor in nastopajo tudi kot govorniki. Pri zadnjem koncertu je zbor zapel med drugimi tudi znano koroško narodno popevko: »Gor čez izaro«, neki kazenec je pa govoril o Beethovni stoletnici.

Za šahiste.

Kakor poročajo jugoslovanski listi se bo kratkem vršil v Ljubljani velik svetovni šahovski kongres. Za Ljubljano je to brezdvomno lepo odlikovanje.

Praški župan.

Za župana zlate Prage je bil te dni tretjič izvoljen dr. Baxa. Dr. Baxa pripada Beneševi narodno-socialni stranki.

PRISTNI TROPINOVEC IN BRINJEVEC DOBITE VEDNO PRI ODLIKOVANI »ZADRUŽNI ŽGANJEKUHI« V DORNBERGU.

Obmejni kolodvor v Mariboru.

Med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo se vrše pogajanja, da se ustanovi v Mariboru velik skupen obmejni kolodvor. Tozadevno pogajanja zastopnikov obeh vlad so se že pričela.

Avstrijski državni uradniki

so zahtevali, naj jim vlada poviša plače. Seipel je odgovoril, da se bo to zgodilo, ako se bodo uradniki odrekli pravici stavkanja. Zastopniki uradnikov niso še nič odgovorili.

Čehoslovaški železničarji

so 3. novembra o polnoči začeli s pasivnim odporom, ker vlada ni ugodila njihovim zahtevam. Pasivni odpor obstoji v tem, da delavci vršijo službo strogo po predpisih in nič več. Na železnicah se že opaža občuten zastoj prometa. V nekaj dneh bodo kolodvori zabasani s tovornimi vagoni. Nekateri tovorni vlaki so odpravljeni. Zdi se pa, da se vlada že vdaja.

* * *

Orgle v Škrbini.

V soboto, dne 29. oktobra t. l., je bila kolavdacija orgel v Škrbini. Orgle je bila postavila pred vojno trdka Zupan iz Kamne gorice, sedaj pa sta jih obnovili dve naši domači trdkici: Ivan Kacin in Juri Bencz v Gorici. Kakor velja na splošno pravilo, da je težje obnoviti nego na novo zidati, tako velja to pravilo še posebno glede obnavljanja orgel; delo je zelo težko in nevhvalno. Imenovani trdkici pa sta tudi delo izvršili na splošno zadovoljnost. Intonacija posameznih piščalk je zelo dobra in značilna, vsled česar je mogoče spajati registre medsebojno v najraznovrstnejše, zelo lepe kombinacije. Dispozicija je sledeča: Manual: 1. Pozavna 8', 2. Bordun 8', 3. Principal 8', 4. Flavta 8', 5. Oktava 4', 6. Celeste 8', 7. Mikstura 3. na, 8. Tromba 8'. Pedal: 1. Subbas 16', 2. oktava 8'.

Zveze: Pedalna - oktavna, zbiralni: Forte - piano. Polne orgle se glasijo zelo močno, ker imajo dva registra jezičnika. Na Krasu so te največje orgle.

Pri tej priliki zopet omenjam, da je postavila trdka I. Kacin po naših cerkvah že precejšnje število orgel, o katerih sem svojčas tudi poročal. Priporočal sem vedno to trdko, najprej ker je domača in je mogoče v slučaju potrebe imeti takoj na razpolago strokovnjaka, drugič pa, ker je njen izdelek res konkurenčen. Nekatera cerkvena oskrbnitva so naročila orgle pri drugih trdkah v prepričanju, da

DNEVNE VESTI.

Za trgovce.

Tisti trgovci, ki še niso uredili svoje kavicije, plačane v liktorskih obveznicah, se pozivljajo, da to takoj store, kajti skrajni rok je potekel že 31. oktobra. Za natančnejša pojasnila naj se obrnejo na Zvezo trgovcev v Gorici (Corso Vitt. Em. III. št. 10).

Skrajšanje vojaške službe.

7. novembra se bo pričel odpust letnika 1907. Odpuščeni bodo pa samo tisti, ki bi bili morali služiti devet mesecev. Služili bodo torej samo šest mesecev.

Karl Čapek umrl.

3. novembra ponoči je v podolskem sanatoriju v Pragi umrl znameniti češki pisatelj Karl Čapek-Chod. Rodil se je 21. februarja 1860. Chod je bil njegov pseudonim. Po prevodih je znan tudi Slovencem.

Potujočemu občinstvu.

Jugoslovanski generalni konzulat v Trstu obvešča vse potujoče občinstvo, da bodo od 7. novembra dalje morali vsi italijanski podaniki prošnji za vizum priložiti sliko, enako oni, ki je v potnem listu. Tista slika se bo obdržala v konzulatu.

»Naš čolnič«.

Izšla je oktoberska številka »Našega čolniča« s sledečo vsebino: Pregelj, Zvodnik; Gorjanec: Pesem padlih fantov; Pomenki o vernih dušah; Staroslovski psalm; Keller, O glasbenem življenju v Altenrodi; Magajna, Marjetica; Golobič, Tine in Tinka; Naši ljudje; Kaj smo se pogovarjali za ognjiščem?; Jesensko delo na deželi; Res lušno je tam na deželi...; Organizacija. — »Čolnič« je naš najboljši družinski list, zato naj ne bo slovenske družine, ki bi ga ne imela.

Manjšinske šole v Jugoslaviji.

V nemških, madjarskih, slovaških in romunskih manjšinskih šolah v Jugoslaviji je dozdej veljala odredba, ki je določala, da se mora vsakemu otroku, ki se je hotel vpisati v tako šolo, dokazati, da so starši res pripadniki tiste narodne manjšine. Sedanji prosvetni minister dr. Kumanudi je to odredbo razveljavil. Manjšinske šole lahko sedaj obiskuje vsak otrok ne glede na pokolenje.

Tudi Romuni proti judom.

Na univerzi v Bukareštu so bili veliki protijudovski nemiri. Deset slušateljev je poškodovanih. Zadevo se bo bavila vlada.

Maurice Leblanc:

Skrivnostno oko.

(Doživljaji Arsena Lupina.)

»Na noben način,« zagotovi Albufex. »Ne zaupa nikomur. Nekaj drugega pomeni.«

»Toda kaj?«

»Kaj? Brž bomo zvedeli.«

V tem trenutku je Daubrecq globoko zasopel in se premaknil na svojem ležišču.

Albufex je spet stopil k njemu: »Ali ne uvidiš končno, Daubrecq, da je brezmiselno se še nadalje upirati? Kdor je na tleh, mora priznati zmagalčevo pravo... Bodi uvideven.«

Proti Sebastianiju je ukazal: »Napni vrv, da jo bo zopet občutil.«

Sebastiani je spet zasukal ročaj, da se je vrv zajedla v oteklo meso. Daubrecq se je kar zgrudil.

»Stoj, Sebastiani,« zapove markiz. »Zdi se mi, da je naš prijatelj uvidel, da se bo treba pobotati. Ni res, Daubrecq? Pametno od tebe!«

Oba moža sta se sklonila čez mizico in mu svetila v obraz.

»Ustnice se premičejo, govoril bo, odjenjaj, nočem, da bi naš prijatelj trpel. Ne, zdi se mi, da noče. Še. Stoj!... Toda, ljubi Daubrecq, če ne boš razločnejše govoril, bomo le čas zgubljali. Kaj? Kaj praviš?«

Arsene Lupin je zamrmral kletvico; Daubrecq govori in on, Lupin, pa ničesar ne razume. Naj se še tako napenja, naj zadržuje sapo in bitje srca, ne enega glasu ne more ujeti.

»Prokleta! na to pa nisem mislil. Kaj torej?«

Medtem je Daubrecq nadaljeval med stokanjem svojo izjavo. A Albufex ni spustil svoje žrtve:

»Naprej! naprej! Glej, da poveš do konca.«

Čez nekaj časa se markiz zadovoljno dvigne: »No, zdaj sem zadovoljen. Hvala, Daubrecq. Če boš kdaj v denarnih stiskah, kar na moja vrata potrka; v moji kuhinji ti bo na razpolago vedno košček kruha in kozarec čiste vode.«

Nato so Sebastiani in sinovi zrahljali jermene in obvezali oteklo roke.

»No, zdaj smo se dovolj nakle-

petali. Sebastiani, tvoji fantje naj se menjajo pri straži. Mene pa poegn na postajo k zadnjemu vlaku.«

»Gospod markiz, ali naj ga popolnoma razvežemo?«

»Čemu ne, ali naj ga imamo tu celo večnost zvezanega. Jutri popoldne grem na njegovo stanovanje in če najdem dokument na značenem mestu, bom brzojavil in bo lahko šel kamor hoče.«

Šel je spremljan od Sebastianija ven. Težka vrata so se zapahnila za njim.

Istočasno je tudi Lupin začel lezti navzdol. Hotel je po vrvi preplezati strmino, skočiti v avto ter na cesti na kolodvor počakati na Albufexu in Sebastianiju. Če ju vjame, pač ne bo težko ju pripraviti do besede. Toda v zadnjem trenutku mu pa načrt ni več ugajal. »Neumnost,« si je dejal, »lahko pač nekaj brihtnejšega ukrenem. K Daubrecqu moram. Je že strl in se ne bo več mogel ustavljati. Ko je že izdal svojo skrivnost markizu, nima več vzroka, da bi jo še nadalje prikrival. Če se pa ne posreči, pa urno v Pariz in tam bomo s

Prasvilovo pomočjo zastražili Daubrecqovo hišo, da se ne bo mogel Albufex okoristiti s skrivnostjo.«

V sosednji vasi je bilo polnoči. Lupin je torej imel še šest, sedem ur časa na razpolago, da izpelje načrt. Lotil se ga je kar brž. Poleg na desni je štrlelo iz skalovja neko grmičevje. Lupin si je s svojim ostrim nožem odrezal dvanajst enakih dolgih palic in si je z vrvjo in teh klinov pripravil šest metrov dolgo lestev. Ko se je vrnil na prejšnje mesto, je opazil pri Daubrecqovem ležišču samo enega izmed sinov, ki je kadil iz pipe. Daubrecq je spal. Lupin je moral čakati. Toda to čakanje je bilo nezadržno, ker se je iz globeli dvigala ledenomrzla megla. Zdajci mu je udaril na uho konjski peket. Govor je Sebastiani, ki se vrača s postaje. V tem trenutku je stražar vprašal brate v sprednji celici, če imajo še kaj tobaka. Na njih odgovor je šel ven. Tedaj pa se je zgodilo nekaj nenadnega. Vrata se še niso za stražnikom zaprla, kar se Daubrecq, ki je dozdej spal, nenadoma dvigne in skoči pokoncu. (Dalje.)

bodo drugod bolje postreženi. Po kazalo se je pa, da Kacinove orgle ne zaostajajo nič za drugimi, nasprotno: vsi, ki se kaj razumejo, so sedaj edini, da so Kacinove orgle boljše. To potrjuje tudi dejstvo, da so poleti v času velike suše Kacinove orgle najmanj trpele. Zato delamo le ekonomično, ako se poslužujemo domače trvdke.

Še na nekaj bi rad opozoril. Naša tozadevna industrija je v zadnjem času naredila korak naprej s tem, da smo dobili v Gorico tvornico kovinastih piščalk. Ta trvdka je Jurij Bencz, ki sem jo že omenil gori. O solidnosti trvdke nam pričaja dejstvo, da dobavlja Bencz piščalke vsem znamenitejšim italijanskim tovarnam orgel, ki so do sedaj naročale tako blago iz Nemčije. Trvdka Kacin in trvdka Bencz se sedaj izpopolnjujeta ena z drugo tako, da sta v stanu vstreti najvišjim zahtevam.

Emil Komel.

Tržne cene

dne 8. novembra 1927.

Česnik kg L 1—1.10; sveže zelje L 0.60—0.70; kisló zelje L 1.60 do 1.80; cvetača L 1.40—1.50; čebula L 0.90—1; navaden fižol L 1.80; fižol kos L 2.20; koromač L 2.60; salata L 1—1.40; indivija L 0.70 do 0.80; jajčniki L 0.50—0.60; krompir L 0.50—0.60; paradižniki L 0.60 do 0.80; sveži grah L 2.80—3.40; sladka repa L 0.30—0.40; kislá repa L 1—1.20; radič L 1—1.60; špinača L 0.50—0.60; zelena L 0.70—0.80; fižol v stročju L 1.80—2.20; motovilac L 1.60—1.80; vrzote L 0.30 do

0.40; bučice L 1.20—1.40; kostanj L 0.80—0.90; suhe fige L 1.60—2; limoni kos L 0.15—0.20; jabolka kg L 1.40—2.60; maroni L 1.20—1.50; hruške L 1.60—2.60; namizno grozdje L 3.20—3.60; sveže maslo L 14 do 15; prsno maslo L 17—18; mleko liter L 1—1.10; trčan med kg L 10; sladka smetana L 12; skuta L 4; jajca kos L 0.65—0.70.

Iz širokega sveta.

Potoki šampanjca.

To se ni zgodilo v Ameriki, ampak v Jugoslaviji. V Subotici je skočil s tira tovorni vlak. Vozovi so se prevrnili, med njimi dva, ki sta bila naložena s steklenicami šampanjca. Steklenice so se pri sunku razbile in drago šumečo tekočino je med klavernimi pogledi okoli stoječih železničarjev popila mati zemlja. Hujše nesreče pa ni bilo.

Zlato v Rusiji.

Ekspedicija ruske akademije znanosti je v severnem delu Uralskega gorovja odkrila obširna zlata polja.

Da bo vedela.

Iz pisma. (»— In končno te prosim, pošli mi tvoje copate. Tvojih copat seveda ne potrebujem, temveč moje copate, toda če bi ti pisal moje copate, bi ti brala moje copate in razumela tvoje copate in mi poslala svoje copate. Zato pa pišem tvoje copate, da boš brala tvoje copate in razumela moje copate in mi resnično poslala moje copate.«) — (Prager Presse).

Kaj je novega na deželi?

Pevma.

V »Goriški Straži« od zadnjega petka je naš poljski čuvaj izjavil, da vseh ptičjih lovcev ne more naznaniti in poloviti ker imajo mnogi lovsko dovoljenje. Res je, da ima par oseb dovoljenje, toda teh mi v svojem dopisu nismo mislili. Vede li bi radi, kaj je z onimi, ki dovoljenja nimajo. Bajje lovijo slej ko prej, ne li? Finančni stražniki pridejo vsake kvatre enkrat na Oslavo, a so že staknili par pobalinov in jih kaznovali. Koliko jih je naznanil pa naš čuvaj, ki je tu doma? Naj za danes zadostuje.

Čepovan.

V sredo ponoči je v domovanju Amalije Kofol na Teznem gorelo. Ogenj je nastal v neki baraki blizu hleva in se hitro razširil. Zgorel je hlev in senik. Domačini, ki so prihiteli na kraj nesreče, so rešili živino in nekaj orodja. Škoda znaša okoli 40.000 lir in je le deloma pokrita z zavarovalnino.

Ledine.

V ponedeljek se je tu poročil posestnik iz Idrškega Valentin Terček s Frančiško Seljak, hčerko posestnika Fr. Seljaka (Mrlaka) iz Korit. Obilo sreče.

Podbrdo.

Dne 3. t. m. je umrl v Poreznu posestnik Anton Mlakar, 52 let star. Srčna hiba, katero je dobil v vojski in katero je potrpežljivo prenašal, ga je spravila v prezgodnji grob. Zapustil je veliko družino, kateri je bil skrbni oče. Večna luč naj mu sveti!

Vrata pri Čepovanu.

Kakor drugod preživljamo tudi pri nas težko gospodarsko krizo. Kamorkoli se človek obrne, povsod sliši pritožbe o visokih davkih, o slabi letini, draginji in brezposelnosti. Edini vir dohodkov tvori mlečarna, katero smo lani ustanovili. Pridelek je bil letos le slab. Žita smo pridelali srednje, aje pa je bilo skoraj komaj toliko, kolikor smo jo vsejali, ker jo je toča po-

klestila parkrat, ko je bila v naj lepšem cvetju. Edini krompir je prav dobro obrodil. Repe, katere sejemo v našem kraju precej, je bilo letos malo in je bila drobna. Ob času setve je bila namreč huda suša in se seme ni moglo razvijati. Tudi sadja ni bilo skoro nič. Naj končno še omenimo, da so tudi pri nas uvedli roboto za popravo občinskih poti. Od vsake hiše je moral en moški napraviti eno ali dve roboti. Pa prihodnjič še kaj.

Spodnja Idrija.

Kakor druga leta je ljudstvo tudi letos lepo okrasilo grobove svojih dragih z vencí in cveticami. Tudi na grobove vojakov, ki jih je pri nas kakih 15, nismo pozabili. Vsa čast onim, ki so jih primerno okrasili in zvečer razsvetlili. S posebnim zadoščenjem pa moramo pohvaliti zelo lepo in spodbudno petje žalostink na pokopališču pri križu. Vseli nas, da smo videli združene moške in fante iz Sp. Idrije in Kamnlje. Ljudstvo je v nemem ga notju poslušalo njihovo petje. Želimo, da bi se taki nastopi še večkrat ponovili.

Kobjeglava.

V kratkem bomo dobili nove zvonove. Vsi se veselimo tega dne in komaj čakamo, da bi nam zopet zadoneli iz cerkvenih lin. Uredništvo je prejelo lepo pesmico v počaščenje novih zvonov. Ker pa pesmic v »Gor. Straži« navadno ne priobčujemo, smo tudi to pesem shranili za kako drugo priliko. Oglasite se še kdaj!

Štjak.

Na vzhodnem koncu vasi stoji kapelica, imenovana fantovska kapelica in že davno posvečena sv. Jožefu. Vsako leto na vstajenje se vije procesija z Najsvetejšim okoli nje. Ta dan je tudi primerno okrasena, drugače je pa zapuščena, brez vsake podobe in služi otročadi za skrivališče. Že več fantovskih odsekov je sklenilo, da se kapelica obnovi, ali do dejanja, žal, ni prišlo. In tako smo se fantje starali

naprej do poznih stracev. Letos pa si je mladina na pobudo č. g. upravitelja resno vzela to stvar k srcu. Obnovila je kapelico in kupila nov kip sv. Jožefa, kateri je bil 30. oktobra blagoslovljen. Po slovesni sv. maši, katera se je vršila v čast Kristusu-Kralju, je cerkovnik med pri-trkavanjem zvonov in krasnim petjem snel božje razpelo. Za petje gre vsa čast domačemu organistu, ki je zelo požrtvovalen. Nato se je razvila procesija do kapelice, kjer je dušni pastir imel krasen govor in je neko dekle deklamiralo pesem v čast sv. Jožefu. Na koncu pa še zavri zbor »Sv. Jožef, danes naj poje!« — Mi fantje sedmih križev pa kličemo: »Mladina, prekosi la si nas! Toda glej, da boš izpolnjevala, kar si ta dan obljubila zaščitniku zadnje ure. Ne pnesne maj Izraelcev, ki jih je Mojzes, po božji zapovedi vrnivši se nazaj, našel plesajoče pred teletom.

Idrijske novice.

Poroka.

Poročil se je g. Ladislav Štravs, mesarski mojster, z gđeno. Minko Trohovo, bivšo zadržno knjigovodkinjo. Obilo sreče!

Vsi sveti.

Praznik vseh svetnikov je bil letos izredno lep. Nad vse lepo je bilo na pokopališču, kajti dolgo le po vreme je pripomoglo, da se je pokopališče res lepo ozaljšalo. Tudi obč. komisar je nato potom plakatov opozarjal občinstvo. Naglašal je, da naj se vsi grobovi popravigo in napravijo križi ali vsaj kakšna znamenja. To zahtevajo že srčna čustva do rajnkih. Res je! Gospoda komisarja prosimo, da uredi vse potrebno, da bo tudi grob lahko posameznik obdržal (proti primerni odškodnini seveda, kot je bilo do letos), kajti v tem oziru je vse polno pritožb. Dajte možnost vsakemu, da si obdrži grob svojih dragih.

Praznik zmage.

Proslava tega praznika se je vršila kot običajno, samo da letos v nedeljo. V farni cerkvi je bila ob devetih in pol peta sv. maša, nato pa ostali vsi.

Glas vpokojenega rudarja.

G. urednik, dovolite mi nekoliko prostora, da se v »Gor. Straži« javno zahvalim g. drju. Bitežniku, ki se je mnogo trudil, da smo mi vpokojeni rudarji dobili zastano pokojnino. Zadeva se je vlekla čez eno leto. Sicer se niso dobili vsi, kar jim pritiče, vendar upamo, da se bo to zgodilo, ker je prišla zadeva v tek. — Ukinitve prosvetnih društev po deželi nas je bridko prizadela. Spominjamo se, kako je bilo pred tridesetimi leti in prej, ko še ni bilo v deželi naših društev. Pretepi in poboji so bili na dnevnem redu. Upamo, da se to zdaj ne bo dogajalo. Vendar pa z bojznostjo gledamo v bodočnost.

Deček, nekoliko izvežban, želi vstopiti v pekovsko obrt z vso oskrbo. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

POZOR!!

Velika zaloga mrtvaških potrebščin 20% ceneje kot povsod drugod. J. Saksida, trgovec z mrtv. predmeti. Dornberg št. 3.

Listnica Kmečke-delavske zveze in Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

1. Fl. L., Idrija št. 53: V zadevi vdove Rjer A. smo posredovali v Rimu. Njena prošnja se nahaja v pregledu pri Cassa Depositi e Prestiti. Za njeno prošnjo so se zanimali tudi še drugi posredovalci, med njimi tudi neki podminister. Ne iščite torej v tej zadevi nikjer več pomoči; ko bo prošnja rešena, boste Vi ali pa vdova direktno obveščeni.

2. Vodopivec Antonija, Kronberg: Cassa Depositi e Prestiti je naročila pokrajinski zakladnici v Trstu, da Vam izplača pokojnino s poviški.

3. Bavcon I., Miren št. 193: Zglasite se ob priliki v tajništvu.

4. Rijavec Kat., Šentviška gora: Podrežite pri županstvu, da odpošlje čimprej na »Commissione generale delle Pensioni Servizio Pagamenti, Roma« vzorec 208, ki ga županstvo kljub ponovnim zahtevam iz Rima še ni odposlalo. Samo radi tega se Vam ni mogla še pokojnina popolnoma izplačati. Ta odgovor smo dobili iz Rima.

5. Matelič Am., Trnovo pri Kobaridu št. 18: Upati je, da Vam bo v kratkem izplačana pokojnina od avgusta 1925 dalje. Tak odgovor smo dobili iz Rima.

6. Battli An., Volče: Pomotoma je Vam priznana dvojna pokojnina; ena pod št. 2020433 in druga pod št. 2021068. Pokojnina pod št. 2021068 je bila razveljavljena in ostala je prva pokojnina v veljavi. Generalna pokojninska komisija je naročila vdemski pokrajinski zakladnici, da Vam izplača pokojnino pod št. 204. Če niste še prejeli denarja, sporočite nam; nato bomo posredovali pri finančni intendanci v Vidmu.

7. Bavdaž Kat., Avšje št. 62: Iz Rima so nam sporočili, da je generalna pokojninska komisija dne 8. septembra 1927 poslala županstvu vzorec 27, ki našteva dokumente, kateri so potrebni za ponovni pregled prošnje. Ko pošlje županstvo izpolnjeni vzorec 27 in vse potrebne dokumente generalni komisiji v Rim, bo ista proučila Vašo prošnjo.

8. Vekjer Lucija, Št. Peter št. 218: Ko imate drugo opravilo v Gorici, zglasite se tudi v tajništvu; prinesite s seboj tudi pokojninsko prošnjo.

9. Poljak I., P. di Taiano, Istra: V zadevi pokojnine bomo posredovali v Rimu; na druga vprašanja Vam odgovorimo pisмено.

10. V. Mežan, Deskle: Sporočite nam desklško ime g. Terezine Ulage in njeno bivališče.

11. Mlja I. uč., Dobravlje: Zglasite se ob priliki radi Vašega sina v tajništvu. **TAJNISTVO.**

Darovi.

Za Slovensko sirotišče: Prijatelj našega zavoda v Solkanu, ki so nam darovali poljskih pridelkov srčna hvala! Preplačila za knjižico Gospod Luka 19 L 70 st. — Srčna hvala!

Dar za Slovensko sirotišče:

Ob priliki poroke gospodične Ane Čoha iz Zapuž z g. Josipom Kočvarjem iz Gorenj nabrali vsaj je 25 lir. Srčna hvala!

Iščem kolona za obsežno lepo posestvo na Planini pri Vipavi. Prednost imajo vinorejci, najmanj 2—3 delavci. Naslov: Stanko Marc, Skopo 21, p. Dutovlje (Duttogliano).

Iščem kovaški brus od 130 kg do 250 kg. Plačam po dogovoru. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

POZOR!

Naznanjamo Vam, da imamo veliko izbero zimskega blaga, moškega in ženskega perila, pleten itd. Imamo tudi mnogih moških izdelanih oblek, sukenj in površnikov

POZOR!

Lastna krojačnica, kjer izdelujemo obleke po meri; blago za obleko si vsakdo lahko izbere po lastnem okusu.

Cene zmerne!

STRUCHEL & PALUDETTO

GORICA - Corso G. Verdi 7 (zraven zelenjadnega trga).

Slovenska čebelarstva zadruga v Gorici, Via S. Giovanni 6, prodaja satnice, A. Ž. panje novejšega sistema, trčalke, matične rešetke in drugo po najnižjih cenah.

PLJUČNE BOLEZNI Dott. Cerretti

Radiologični kabinet je odprt:
v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)
v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sre-
dah in petkih ob pop. urah).

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„ŠIJATIKE“

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in
v bokih. - Sprejema od 10-12 in od 15-17.

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega po-
sebnost priporočljiva proti prehladu
in za ojačenje korenin. Steklenica
po 6 lir - se dobiva v lekarni Ca-
stellanovich, lastnik F. Bollafio,
Trst, Via Giuliani 42. - V Gorici,
Via Carducci 9 pri Fiegel.

Zdravnik

za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema

v GORICI

Piazza della Vittoria šte. 20

FRANC SAUNIK

GORICA - VIA CARDUCCI 25 - GORICA

Velika zaloga kmetijskih strojev znamke
Mayfarth, slamoreznic, plugov itd. šivalnih
strojev in dvokoles

Lastna mehanična delavnica

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE ROBERT BERKA

Gorica, sedaj Corso Verdi 36.
Laboratorij otvoren že leta 1918.
Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6.,
ob nedeljah in praznikih od 9.-12.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vrho-
vrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega suknja.
Blago solidno! Cene zmerne!

Kmetovalci!

Sprejemam prednaročila za mlada cepljena drevesca
breskev, hrušk, jablan, češpelj in marelic. - Drevesca
naročim iz Massalombarde in so najboljših tamkajšnjih
vrst. Cena bo približno L 3.50 za drevesce. Naročila brez
1/8 na račun ne bom upošteval. Naročajte v jeseni, ker
dobite boljše blago!

Jušt Ušaj, Gorica

Piazza della Vittoria št. 4

Telefon šte. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček. 10.533

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Stanje vložnega
denarja nad 260
milijonov dinarjev

LJUBLJANA
PRESERNOVA ULICA

Stanje vložnega
denarja nad 1040
milijonov kron - -

sprejema vloge na hranilne knjižnice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti naj-
ugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni od-
povedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje
kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilnične-
ga premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter
davčno močjo. Uprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar
nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke naj-
več v naši hranilnici, ker je tu popolnoma VAREN.

Velike tovarne

Po znižanih cenah (AL RIBASSO)

UDINE - Via Savorgnana 5 - UDINE

Naša prodajalna je povsod znana iz dveh razlogov:

Dobro blago

Cene zelo poštene

Za Vaše nakupe ne pozabite nikdar na Videm, Via Savorgnana 5

Prtiči za čaj	L.-.60
Robci z robom „ažur“	„-80
Prtiči za v sredino mize	„-90
Robci trije za	„1.-
Navadni laneni prtiči	„1.-
Brisače „Reclam“	„1.25
Otroški povoji	„1.25
Plenice na pol lanene	„1.50
Plenice gobaste	„1.50
Brisače za kuhinjo	„1.60
Madapolan „Piave“	„1.75
Moške nogavice „Fantasia“	„1.75
„Oxford“ za srajce	„1.80
Brisače za kuhinjo na pol iz konoplja	„1.90

Domače moške nogavice	2.25
Brisače gobaste	2.25
Domače platno	2.40
Ženske nogavice z dvojno peto	2.50
Pravo platno „Madonna“	2.50
Moderčki	2.50
Jajčasta koža M. B.	2.95
Brisače „Crep“	3.25
Naramnice dvojno elastične	3.50
Platno „Scuola“ 80 cm.	3.50
Dvoničnik za matrace	3.50
Ženske svilene nogavice	3.50
Obposteljne preproge „Reclam“	3.60
Domače platno 150 cm.	4.90
Pletene ženske spodnje hlače	5.50

Blago za prte svetlo 150 cm	5.50
Platno „Scuola“ 150 cm	7.50
Žamet za lovce	7.50
Kombine iz bombaža za zimo	7.50
Moške maje iz baržunaste bombaževine za zimo	8.50
Vezene srajce	9.-
Posteljno pregrinjalo barvano	15.-
Servis za 6 oseb	17.50
Rjuhe z robom „Ajour“ za eno osebo	19.50
Posteljno pregrinjalo trikot	23.-
Odeja iz temne volne	35.-
Kovti barvani	36.-
Žimnica	40.-

Pri nakupu nad 200 lir 5% popusta, pri nakupu nad 500 lir 10% popusta od zgoraj naznačenih cen.

Se sprejemajo naročila tudi po pošti.

N. B. - Blago s katerim bi ne bil odjemalec zadovoljen, se sprejme nazaj.

CENE STALNE

Poseben popust razprodajalcem

Nihče ni prisiljen kupiti blaga, če vstopi v trgovino.

Postrežba v slovenskem in nemškem jeziku.

VIDEM - Via Savorgnana 5 - VIDEM

Kdor pride v Videm z namenom, da kupi pri naši tvrdki ter se izkaže z železniškim listkom, dobi plačano vožnjo.